

ยกระดับ...สู่สาธารณะนักโทษ

แก้ปมสิทธิพื้นฐาน

สิ่งแวดล้อม-สุขภาพช่วยปรับตัว

เรามักจะเห็นภาพสะท้อนในเรือนจำจากละครภาพยนตร์หรือแม้แต่ข่าวในหนังสือพิมพ์ที่ถ่ายทอดในแง่ลบโหดร้ายของผู้ต้องขังและผู้คุม สภาพภายในที่สกปรกเสมือนกลุ่มคนต้องโทษที่ถูกคุมขังเป็นคนอีกชนชั้นที่ไม่เหมือนคนภายนอกเพราะควรต้องรับโทษอย่างสาสมและไม่ควรได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานที่จำเป็น

ที่กล่าวมานั้นคือภาพจำในอดีตภายในรั้วกำแพงอิฐสีขาวรายล้อมไปด้วยลวดหนามแหลมคมแม้รูปแบบของเรือนจำจะยังคงเหมือนเดิมและมีความแออัดคล้ายโรงเรือนเลี้ยงหมูหรือเข่งปลาทุแต่ปัจจุบันเริ่มมีความพยายามทำให้เรื่องราว ภาพจำที่อยู่หลังกำแพงสูงเปลี่ยนไป โดยเฉพาะจุดเริ่มต้นที่ดีในการปลูกฝังด้วยสภาพแวดล้อมที่ดี (ขึ้น)...

การสร้างสุขอนามัยและสุขภาพ ถือเป็นเรื่องจำเป็นและไม่ควรเพิกเฉยเพียงเพราะคนเหล่านั้นเป็นผู้กระทำผิดเนื่องจากสุดท้ายคนเหล่านี้เกือบทั้งหมดก็ต้องออกมาใช้ชีวิตกับคนในสังคม การเตรียมพร้อมด้านสุขภาพในเรือนจำจึงเป็นประเด็นที่หน่วยงานต่าง ๆ เห็นความสำคัญที่ต้องปรับปรุงหนึ่งตัวอย่างเรือนจำที่เปิดโอกาสให้คนภายนอกได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงนี้แล้วคือ "เรือนจำกลางนครปฐม" ซึ่งกรมราชทัณฑ์ ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข อนุญาตสื่อมวลชนเข้าไปสังเกตการณ์ระบบดูแลด้านสุขลักษณะของผู้ต้องขังและการป้องกันโรคในเรือนจำที่ต้องได้มาตรฐานและเป็นไปตามนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนด้านสาธารณสุข

พ.ต.อ.ณัฐ เศรษฐนันท์ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ กล่าวว่าปัจจุบันราชทัณฑ์มีจำนวนผู้ต้องขังทั่วประเทศรวม 378,214 คน จากความจุเรือนจำปกติที่รองรับได้เพียง 122,000 คน จำนวนผู้ต้องขังที่สูงเกินขีดความสามารถในการรองรับทำให้เกิดปัญหาความแออัดและทำให้การควบคุมโรคติดต่อภายในเรือนจำทำได้ยาก เช่น โรคไข้หวัดใหญ่, ไข้หวัด, วัณโรค, เอดส์ และการดูแลผู้ต้องขังที่ป่วยจิตเวช ซึ่งระบบสาธารณสุขที่เข้ามาดูแลด้านสุขอนามัยของผู้ต้องขังทำให้ลดการเจ็บป่วย โดยเรือนจำไม่ต้องเสียกำลังเจ้าหน้าที่คุมขังผู้ต้องขังออกไปรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลภายนอก

ยกระดับ...สุขภาพะนักโทษ

แก้ปมสิทธิพื้นฐาน

สิ่งแวดล้อม-สุขภาพช่วยปรับตัว

ซึ่งจะช่วยลดปัญหาแทรกหักหลบหนี และปัจจุบันแผนพยาบาลมีแพทย์ประจำและแพทย์ห้วงเวลา (พาร์ทไทม์) เข้ามาตรวจรักษา โดยเรือนจำสามารถดูแลผู้ต้องขังที่ป่วยเป็นโรคไต, เบาหวาน, หัวใจ และโรคความดันโลหิตสูง รวมถึงให้บริการทันตกรรมก่อนฟันชุดหินปูนได้ตามสิทธิบัตรประกันสุขภาพแห่งชาติเช่นเดียวกับบุคคลภายนอก

"ตั้งแต่ ม.ค. 62 เป็นต้นไปเรือน

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

อธิบดีกรมควบคุมโรค

เรือน
ยาเต
กลาง
ชัย
หญิง
ปทุม
หญิง

สถิตินักโทษ

ข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์ ณ วันที่ 1 พ.ย. 61 เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ 143 แห่ง มีผู้ต้องราชทัณฑ์รวม 369,499 ราย แบ่งเป็นชาย 320,966 ราย หญิง 48,533 ราย ในจำนวนนี้ประกอบด้วย

ผู้ต้องโทษเด็ดขาด	302,844 ราย
ผู้ต้องขังระหว่างอุทธรณ์-ฎีกา	31,202 ราย
ผู้ต้องขังระหว่างได้สวน-พิจารณา	10,931 ราย
ผู้ต้องขังระหว่างสอบสวน	21,802 ราย
เยาวชนที่ฝากขัง	54 ราย
ผู้ถูกกักกัน	16 ราย
ผู้ต้องกักขัง	2,650 ราย

จำทั่วประเทศจะห้ามจำหน่ยบุหรืร่ตามกฎหมายซึ่งจะส่งผลให้ผู้ต้องขังในเรือนจำทุกรายต้องเลิกบุหรืเด็ดขาด โดยระหว่างนี้ได้สั่งการให้ทุกเรือนจำเตรียมความพร้อมในการให้ความรู้สร้างแรงจูงใจในการเลิกบุหรืเชื่อว่ามาตรการดังกล่าวจะช่วยลดการเจ็บป่วยของผู้ต้องขัง โดยเฉพาะโรคติดต่อ

ทางเดินหายใจซึ่งการรับฟังความคิดเห็นจากญาติผู้ต้องขังทุกรายสนับสนุนให้เรือนจำดำเนินการตามนโยบายเลิกบุหรืเพราะช่วยให้ญาติประหยัดเงินค่าบุหรืร่ร่อกจากนี้คนได้มอบหมายให้ทางเรือนจำดูแลสุขภาพและสุขภาพด้านโภชนาการอย่างเข้มงวด ที่ผ่านมามองเห็นว่าใน

เชิงรายและเรือนจำจังหวัด... ที่ผ่านมามีเรือนจำทั่ว... 1,000 คนต่อปี และมีผู้ป่วยด... 50,000 คนต่อปี สำหรับโรคที่... เอดส์ และหลอดเลือดหัวใจ... เนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังคิด

ภาวะนักโทษ

สิทธิพื้นฐาน

ภาพช่วยปรับตัว

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

อธิบดีกรมควบคุมโรค

เรือนจำไม่มีโรคโควิด" อธิบดีกรมราชทัณฑ์กล่าว
ล่าสุดมี 13 เรือนจำนำร่องห้ามขายบุหรี่
ยาเส้น ได้แก่ เรือนจำจังหวัดอำนาจเจริญ เรือนจำ
กลางราชบุรี เรือนจำจังหวัดจันทบุรี เรือนจำอำเภอก
ัญญบุรี ทักษสถานบำบัดพิเศษปทุมธานี ทักษสถาน
หญิงธนบุรี เรือนจำอำเภอสีคิ้ว ทักษสถานวัยหนุ่ม
ปทุมธานี ทักษสถานบำบัดพิเศษหญิง ทักษสถาน
หญิงสงขลา ทักษสถานหญิงพิษณุโลก เรือนจำกลาง

สภาพความแออัดในเรือนนอนผู้ต้องขัง

จะห้ามจำหน่ายบุหรี่ตาม
จะส่งผลให้ผู้ต้องขังใน
ยต้องเลิกบุหรี่เด็ดขาด
นี้ได้สั่งการให้ทุกเรือนจำ
พร้อมในการให้ความรู้
ใจในการเลิกบุหรี่เชื่อว่า
กล่าวจะช่วยลดการเจ็บ
ขัง โดยเฉพาะโรคติดต่อ
ใจซึ่งการรับฟังความคิดเห็นจาก
ทุกสายสนับสนุนให้เรือนจำดำเนิน
ขายเลิกบุหรี่เพราะช่วยให้ญาติ
คำพูดหรือจากนั้นได้มอบหมาย
ดูแลความสะอาดและสุขภาวะด้าน
อย่างเข้มงวด ที่ผ่านมามีเจ้าหน้าที่

เชียงรายและเรือนจำจังหวัดมหาสารคาม
ที่ผ่านมาเรือนจำทั่วประเทศมีผู้เสียชีวิตในเรือนจำประมาณ
1,000 คนต่อปี และมีผู้ป่วยต้องส่งไปรักษาตัวโรงพยาบาลภายนอกประมาณ
50,000 คนต่อปี สำหรับโรคที่พบมากที่สุดคือในเรือนจำ อธิบดีแรกคือ วัณโรค
เอชไอวี และหลอดเลือดหัวใจ แม้กรมราชทัณฑ์พยายามปรับปรุงแต่มีขีดจำกัด
เนื่องจากจำนวนผู้ต้องขังเกินศักยภาพที่จะรองรับถึง 3 เท่าและปัญหาสุขภาวะ

ที่เกิดขึ้นมาจากความแออัดในเรือนจำ

ปัจจุบันภายในห้องขัง 1 ห้องจะมีผู้ต้องขังกว่า 100 คน นอน
รวมกัน และใช้เวลาถึง 14 ชม.ต่อวัน อยู่ภายในเรือนนอนเป็นเรื่องยาก
กับการดูแลสุขภาพ

อย่างไรก็ตามขณะนี้กรมราชทัณฑ์และกระทรวงสาธารณสุขได้
ร่วมกันผลักดันมาตรฐานดูแลผู้ต้องขังให้ได้รับการดูแลตามหลักสิทธิ
มนุษยชนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของสังคมหากมีการเจ็บป่วยจะต้องได้
การรักษาโดยอย่างน้อยต้องมีตารางการรักษาให้ญาติได้รับทราบว่ามีผู้ต้อง
ขังไม่ได้ถูกทอดทิ้ง

ด้าน นพ.สุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย อธิบดีกรม
ควบคุมโรค เผยสภาพพื้นที่ที่แออัดในเรือนจำทำให้
ง่ายต่อการเกิดโรคติดต่อหลายโรคโดยเฉพาะโรค
ติดต่อทางเดินหายใจ, หัดและตาแดง ผู้ต้องขัง
จึงจำเป็นต้องได้รับการบริการทางการแพทย์อย่าง
เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปเพราะเป็นสิทธิพื้นฐาน
ของประชาชนทุกคนที่ต้องได้รับการดูแลโดย
สาธารณสุขมีหน้าที่เฝ้าระวังโรคและควบคุมพื้นที่
ในเรือนจำให้เป็นพื้นที่ปลอดบุหรี่ ห้ามจำหน่ายบุหรี่

รวมถึงพัฒนาระบบบริการในเรือนจำ เช่น จุดคัดกรอง
โรคเมื่อผู้ต้องขังเข้าเรือนจำครั้งแรกหรือย้ายเรือนจำจะมีการ
ตรวจโรคใหม่ทุกครั้งทั้งนี้ยังมีเรื่องการส่งต่อกรณีผู้ต้องขังที่ป่วยฉุกเฉินการ
ดำเนินงานที่ผ่านมาทำให้คุณภาพชีวิตและสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขังอยู่
ในเกณฑ์ดีขึ้น ตลอด 1-2 ปีที่ผ่านมา มีการตรวจพบโรคในเรือนจำได้เร็ว
ขึ้นเท่าตัวจาก 1,500 คน เป็น 3,700 คน ทำให้การรักษาโรคทำได้เร็วขึ้น
อีกทั้งระบบการจ่ายยาที่ดีสามารถให้ยาแก่ผู้ต้องขังได้ทุกระดับ

สำหรับขั้นตอนการควบคุมและป้องกันโรคของเรือนจำกลาง
นครปฐมจะมีการตรวจคัดกรองผู้ต้องขังใหม่ทุกคนโดยใช้แบบฟอร์ม
บันทึกการตรวจวินิจฉัยโรคและให้การบำบัดรักษา รวมถึงป้องกันการ
เจ็บปวดทุกประเภท ตลอดระยะเวลาที่ถูกควบคุมตัวโดยเฉพาะการ
ค้นหาผู้ป่วยจิตเวชผู้ต้องขังเพื่อทำการรักษาอย่างรวดเร็วป้องกันการ
ทำร้ายตัวเองและผู้ต้องขังอื่นและการค้นหาผู้ป่วยวัณโรคในผู้ต้องขัง
ด้วยวิธีเอกซเรย์ 100% ซึ่งการรักษาจะมีการตรวจโดยแพทย์สัปดาห์ละ
2 ครั้ง, บริการด้านทันตกรรมสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และตรวจรักษาจิตเวช
เดือนละ 1 ครั้ง

กรณีเจ็บป่วยเกินขีดความ
สามารถ การรักษาของสถานพยาบาล
ในเรือนจำจะมีการส่งตัวไปบำบัดรักษา
ที่โรงพยาบาลภายนอกที่เป็นเครือ
ข่ายและหลังจากพ้นโทษจะมีการส่ง
ต่อข้อมูลสุขภาพให้กับหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องนอกจากนี้เรือนจำยังได้คัด
กันประดิษฐ์ที่นอนเพื่อป้องกันแมลงค
้น รักษาอาการบาดเจ็บจากแผล ใช้

บำบัดลดความเครียดและอาการปวดเมื่อยให้กับผู้ต้องขังที่ป่วยตาม
อาการดังกล่าวอีกด้วย

สุขอนามัยที่ดีไม่ได้เป็นเพียงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนภายนอก แต่
คนหลังกำแพงก็ควรได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานในการกลับตัวเช่นกัน

วรลักษณ์ อโนทัยสินทวี รายงาน